

Vejledersektionens fremtid

På Uddannelsesforbundets Hovedbestyrelsesmøde den 5. & 6. november 2019 var følgende punkt på dagsorden: Formandskabet (Hanne Pontoppidan og Morten Bay) indstiller, at HB beslutter følgende: Formandskabet påbegynder en høring og inddragelse af sektionen for vejledere og konsulenter på det offentlige beskæftigelsesområde **med henblik på at forberede HB's stillingtagen til, hvorvidt der skal tages initiativ til nedlæggelse og overførelse af sektionen til en anden sektion, eller om der skal tages andre initiativer.**

Formandskabets indstilling er en opfølgning på en HB-beslutning fra august 2017, hvor HB besluttede, at hvis en sektion over en periode på 2 år har under 300 medlemmer, skal HB vurdere, hvorvidt der skal tages initiativ til nedlæggelse og overførelse af sektionen til en anden sektion, eller om der skal tages andre initiativer.

I en HB-beslutning vil blandt andet indgå hvordan fremtidsudsigterne for det overenskomst- og lovgivningsområde, der er sektionens grundlag, tegner sig; altså om hvorvidt grundlaget for sektionen er ved at forsvinde eller ej, samt om der er en beslutningsdygtig og aktiv bestyrelse, som mødes og tager initiativer.

I vejledersektionen har medlemstallet de seneste år ligget ret konstant på omkring 100.

HB vedtog, som allerede nævnt, at en sektion skal høres og inddrages i beslutningsprocessen, og vi har som formand og næstformand for vejledersektionen haft et møde med Hanne og Morten den 10. januar i år.

Langt de fleste af Uddannelsesforbundets medlemmer er lærere, og så er vi altså ca. 100 vejledere. Man kan derfor sige, at vi vejledere er lidt stedbørn i Uddannelsesforbundet, hvor stedbørn her skal forstås som anderledes, idet vores arbejde jo er af en anden karakter og sigte, og at vi desuden er spredt ud over det ganske land på i omegnen af 60 – 65 arbejdspladser. Det betyder jo blandt andet, at vores nærmeste kolleger oftest er organiseret på en anden overenskomst, og at mange af os er det eneste medlem af Uddannelsesforbundet på vores arbejdsplads / -sted, et forhold der jo netop ikke gælder for langt de fleste af Uddannelsesforbundets øvrige medlemmer.

Som vejledere ville vi i et andet forbund, som måske oplagt kunne være Danmarks Lærerforening, være i præcis samme situation; også være stedbørn.

På et bestyrelsesmøde i vejledersektionens den 21. november 2019 drøftede vi selvsagt, at HB har sat en proces om nedlæggelse / overførsel til anden sektion / andre initiativer af og for vores sektion i gang, og vi har, som allerede nævnt, haft et møde med Hanne og Morten herom den 10. januar.

På baggrund af de 2 nævnte møder, samt på et bestyrelsesseminar den. 17. januar, er det en enig sektionsbestyrelse, der fortsat ønsker og vil arbejde målrettet for at vi forbliver en selvstændig sektion. Vi er derfor undervejs med et hørings svar til HB, hvor vi vil argumentere for og begrunde hvorfor det er vigtigt, at vi forbliver en selvstændig sektion.

Hvis denne proces skulle ende med at vores sektion bliver nedlagt, kunne et bud på en tidshorison herfor være, at vejledersektionen er fortid fra efteråret 2020 eller januar 2021. Nedlæggelse vil med al sandsynlighed helt konkret betyde, at vi overgår til sektionen af Ungdomsskolelærere.

At vi i sektionsbestyrelsen har valgt at arbejde for at vi forbliver en selvstændig sektion, skyldes blandt andet, at vi i bestyrelsen er overbeviste om, at det er den klart bedste måde at varetage jeres interesser på, herunder at kunne tale og arbejde for at vejledning er bedst muligt repræsenteret og hørt i Uddannelsesforbundet, på jeres arbejdspladser og andre steder. Nogle af de initiativer kan I læse om nedenfor i nyhedsbrevet, under overskriften karrierevejledning for individ og samfund.

En anden væsentlig årsag til at vi som sektionsbestyrelse vil arbejde for en fortsat selvstændig sektion er, at vi som vejledere stort set intet har til fælles med Ungdomsskolelærerne, hverken når det gælder ansættelses- og arbejdsforhold, de målgrupper vi typisk arbejder med, det vejledningsfaglige eller noget som helst andet. Det eneste vi har til fælles med ungdomsskolelærerne er, at de også er på en kommunal overenskomst, og det deler vi og de jo med mange andre faggrupper.

Så vi vejledere er stedbørn, i Uddannelsesforbundet, det vil også være det i sektionen for ungdomsskolelærere, og vil gerne have lov til at være og forblive, at være frie og selvstændige stedbørn - helt og holdent.

Et hovedargument fra Hanne Pontoppidans side om hvorfor vi som vejledere oplagt skal lægges sammen med ungdomsskolelærernes sektion (hvis vi altså skal / bliver) er, at vi er ansat på overenskomstmæssige forhold, der er lig med eller meget ligner deres overenskomst - men med en anden arbejdstidsaftale. Mere specifikt er begrundelsen, at vi og ungdomsskolelærerne har fuldt og helt sammenlignelige løn- og ansættelsesvilkår, når bortses fra arbejdstiden.

For at give jer mulighed for selv at sammenligne og vurdere hvorvidt vores overenskomst til forveksling ligner ungdomsskolelærernes, er der nedenfor **link til Uddannelsesforbundets resumeer af de to overenskomster**.

Beskæftigelsesområdet og UU-overenskomst:

<https://www.uddannelsesforbundet.dk/medlemmer/arbejdsliv/overenskomster/beskaeftigelsesomraadet-og-uu/>

Ungdomsskolens overenskomst:

<https://www.uddannelsesforbundet.dk/medlemmer/arbejdsliv/overenskomster/ungdomsskolen/>

I sektionsbestyrelsen vil vi meget gerne høre jeres meninger, kommentarer, spørgsmål, etc., i fald I skulle have nogen, og I er mere end velkomne til at sende en mail til Lars Skovmand på lars.skovmand@albertslund.dk eller til mig (Flemming Kjær) på flks@odense.dk. Vi vil dog meget gerne modtage dem senest medio februar måned, så vi kan få jeres betragtninger, etc. med i høringskrivelsen til HB og formandskabet. **Så, hold jer endelig ikke tilbage, kom gerne til tasterne 😊**

Medlemshvervning

I vejledersektionens bestyrelse har vi igennem en årrække været opmærksomme på og arbejdet for, hvordan vi kan få flere medlemmer i sektionen, og jo dermed i Uddannelsesforbundet.

I vejledersektionen er vi, som I ved, helt overvejende ansat i kommunernes jobcentre, hvor vi har vejlederfunktioner og arbejdsopgaver indenfor den offentlige beskæftigelsesindsats.

Som I også ved, er de fleste af vores kollegaer organiseret i andre forbund, typisk HK eller DS, eller i akademiske forbund. Nogle af disse kollegaer er læreruddannede, og derfor burde de være organiseret i Uddannelsesforbundet, og være medlemmer af vejledersektionen.

Vi vil derfor gerne opfordre jer til at være opmærksomme på, om I har læreruddannede kollegaer, der ikke er i Uddannelsesforbundet, og så gerne give vejledersektionens bestyrelse besked herom. Det kan være i form af en mail til Lars Skovmand på mail lars.skovmand@albertslund.dk eller Flemming Kjær på flks@odense.dk. Vi formidler så videre til konsulent Lasse Nabe-Nielsen i forbundet, hvorefter han så vil rette henvendelse til jeres kollega, som er potentielt medlem i vejledersektionen og Uddannelsesforbundet.

Hvis I har spørgsmål til ovenstående, så tøv ikke med at sende en mail til Lars Skovmand eller undertegnede.

Lokal løn

En gang om året har vi mulighed for at forhandle Lokal løn. Den lokale løn aftales, som navnet siger, lokalt / på arbejdspladsen, og er en del af vores samlede aftalte løn.

Lokal løn skal medvirke til at styrke en attraktiv arbejdsplads, hvor lønsystemet understøtter opgaveløsningen, vejledernes kvalifikationer og udviklingen af kerneopgaverne. Det er hensigten, at der er en synlig sammenhæng mellem opgavevaretagelsen og lønnen.

Lokalløn ydes som kronetillæg eller som løntrin og gives for særlige kvalifikationer, funktioner og for særlig indsats ift. et område eller en periode, ex. hvis man indgår i et projekt.

Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant på din arbejdsplads, er det Lasse Nabe-Nielsen fra sekretariatet, der kan forhandle på dine / jeres vegne. Du kan fortælle din leder om dine forventninger til en kommende lønforhandling og begrunde dem, men du kan ikke selv forhandle løn med ledelsen.

Så hvis du ønsker en forhandling af din løn, skal du kontakte sekretariatet, Lasse Nabe-Nielsen på mail lnn@uddannelsesforbundet.dk. Du skal være opmærksom på, at kommunen kan fastsætte frister for lønforhandlingen, der er vigtige at overholde. Så kontakt sekretariatet / Lasse Nabe-Nielsen i god tid, hvis du ønsker en forhandling af din løn, gerne med oplysninger om kommunens proces og frister.

Karrierevejledning for individ og samfund

I det seneste årti har den individuelle, personlige og uafhængige vejledning fået trange kår i Danmark. Dette især fordi jobcentrene, der "arvede" den vejledning fra Arbejdsformidlingen, lige så stille har udtyndet og udfaset den form for vejledning. Det har givetvis også haft betydning, at både Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Star ikke mener, at vi som vejledere har levet på til opgaven som de ser den. Fra ministeriel side har vejledningens opgave overordnet set været en fordring om at vi kunne og ville vejlede til de uddannelser, hvor der er gode muligheder for job efterfølgende, et klart eksempel herpå er forestillingen om at vi kan og skal vejlede til erhvervsuddannelserne.

Undervisningsministeriet har (i stedet for og derfor?) satset og brugt mange ressourcer på e-vejledningen, og det er også en rigtig god hjælp til mange især unge, der står for at skulle vælge uddannelse. Men mange har jo brug for andet og mere end faktuel viden om uddannelserne, har gavn og glæde af viden om arbejdsmarkedet og mulige jobmuligheder, og det er – viser undersøgelser – ikke e-vejlednings stærke side. Indlysende nok, da dette andet mange har brug for og efterspørger, ikke er af faktuel karakter, men blandt andet er spørgsmål og forhold af mere subjektiv karakter, f.eks. om forhold i den vejledningssøgendes livsforhold.

I sektionsbestyrelsen har vi igennem længere tid taget forskellige initiativer, i et forsøg på at bidrage til at fremme den individuelle og personlige vejledning – karrierevejledningen. Vi har holdt møde med en konsulent i Undervisningsministeriet, vi har deltaget i diverse vejledningsseminarer, blandt andet for at netværke med vejledere fra andre vejledningsforeninger og -sammenhænge, og vi har for nylig inviteret formændene for Dansk Vejlederforening og Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening til et seminar i januar 2020.

I sektionsbestyrelsen har vi endvidere tygget os igennem en 200 sides rapport om vejledningens rolle og betydning i et samfund i stadig forandring. Rapporten er udarbejdet i regi af en velfærdskommission i Norge. Peter Plant, der i dag arbejder som professor ved et norsk universitet

på en kandidatuddannelse i vejledning, var medlem af kommissionen, og vi har derfor også holdt et møde med Peter Plant, ikke mindst med henblik på at få drøftet og afklaret om meget af det den norske kommission er kommet frem til, vil kunne omsættes til danske forhold. På trods af de forskelle der er på forhold i Norge og Danmark, så er mange af de udfordringer vi står i samfundsmæssigt, herunder i forhold til uddannelse og arbejdsmarked, og tillige vejledningsmæssigt, på store stræk af tilsvarende karakter.

Jeg har derfor nedenfor indsat et sammendrag jeg har lavet ud fra den norske kommissions sammenfatninger, der primært omhandler hvordan den norske kommission ser karrierevejlednings mulige rolle og virkning for og i samfundet af i dag. De konkluderer blandt andet:

Vores samfund står overfor flere store udfordringer i årene der kommer, ændringer og udfordringer som vil komme til os kontinuerligt og uafvendeligt, og som betyder, at de fleste må regne med, at uddannelses- og karrierevalg må tages flere gange gennem hele livsforløbet. Dette fordrer en karrierevejledning af høj kvalitet, idet karrierevejledning er et effektivt middel i et samfund i kontinuerlig forandring. Mange vil igennem hele arbejdslivet have behov for information og vejledning for at kunne håndtere forandringer, idet det kan være vanskeligt at finde ud af hvad man skal gøre, hvis man ikke længere skal arbejde med det, man hidtil har gjort. Mange spørgsmål søger svar: Hvilke muligheder har jeg? Kan jeg bruge de kompetencer jeg allerede har, eller må jeg efteruddanne mig, eller tage en helt ny uddannelse? Hvilke uddannelser og uddannelsesstilbud findes, og hvordan kan en ny uddannelse finansieres?

Et særkende ved karrierevejledning er, at den både kan have betydning for den enkelte i valgsituationer, og være et virkemiddel for samfundets udnyttelse af tilgængelig arbejdskraft.

Forskere anslår, at inden 20 år er 1 ud af 4 job erstattet af ny teknologi. Men samtidig med at job forsvinder, vil teknologiudviklingen føre til at nye job opstår. I løbet af de næste 10 til 30 år vil mange hundrede tusinde arbejdstagere derfor måtte tilegne sig nye kompetencer og skifte job, eller ændre arbejdsformer og arbejdsopgaver i deres nuværende job. Unge vil skulle tage uddannelsesvalg i en meget mere usikker situation, og kan ikke nødvendigvis regne med, at den uddannelse de vælger, vil føre frem til et job, som vil findes blot nogle få år senere i arbejdslivet.

For mange, der er i arbejdslivet, er det længe siden, at de tog uddannelse. For at have relevant og opdaterede kompetencer, som sikrer tilknytning til et arbejdsliv i forandring, må mange voksne forvente at skulle tage mere eller ny uddannelse i løbet af karrieren. For nogen foregår denne kompetencehvervning med at arbejdsgiver tilbyder kurser, efteruddannelse eller uddannelse. For andre er det noget de selv må tage ansvar for. Enten for at undgå at blive sagt op, eller fordi de har mistet jobbet og må forsøge at finde sig en ny karrierevej.

Mere presset samfundsøkonomi, samfundsforandringer og ændrede kompetencebehov, ny teknologi, grøn omstilling og den demografiske udvikling, vil tilsammen fremtvinge forandringer i arbejdslivet, som samfundet og befolkningen må respondere på, og som fordrer omstilling og

tilpasningsevne af både samfundet og det enkelte menneske. Her er tilgangen til og forståelsen for information og karrierevejledningstjenester af høj kvalitet helt afgørende.

For nogen vil forandringer i arbejdslivet komme efter eget ønske, for andre vil behovet for forandringer være påtvunget. Folk vil have behov for vejledning i kortere eller længere tid. Nogen vil have behov for flere typer af tjenester samtidig, både information, egenaktivitet og kontakt med en vejleder. Nogen foretrækker personligt møde, andre er mest komfortable med en mere anonym kontakt.

Et helhedssystem af livslang karrierevejledning hvor forskellige tjenester supplerer hinanden, og som både giver adgang til individuel karrierevejledning ansigt til ansigt, kollektive tilbud, og til forskellige typer af netbaserede tjenester, er en måde at møde disse behov på. En gennemgang af viden og forskning af karrierevejledning konkluderer, at et system af livslang karrierevejledning vil være bedst, når det består af flere elementer, som kan virke sammen i kombination.

God karrierevejledning kan bidrage til mindre frafald og færre omvalg, og til at voksne i overgangsfaser i meget større udstrækning er omstillingsdygtige. For den enkelte er dette selvsagt vigtigt på det personlige plan, men det er også god samfundsøkonomi.

Politiske mål for karrierevejledning:

Karrierevejledning er både et samfundsmæssigt og personligt anliggende. Samfundsmæssig, fordi staten har en interesse i vejledningens funktioner hvad angår uddannelse og arbejde – en veloplyst befolkning tager bedre og mere informerede valg. Personlig fordi vejledningen retter sig mod den enkelte, og den enkeltes vej gennem livet.

Overordnet har vejledning to politiske formål, som det er formuleret i EU's resolution om livslang karrierevejledning.

At styrke samfundets konkurrenceevne og skabe et effektivt og dynamisk samfund.

At modvirke marginalisering og eksklusion.

Det var en ordentlig mundfuld, men jeg håber, at det giver et godt indblik i, hvorfor vi i sektionsbestyrelsen er optaget af at forsøge at fremme den individuelle, personlige og uafhængige vejledning i vores land. Den beskrivelse som den norske kommission redegør for, giver et (synes vi) rigtig godt billede på de udfordringer de står midt i, og det billede genkender I givetvis fra vores egen debat og forhold herhjemme; billedet er med al sandsynlighed ganske dækkende i en dansk sammenhæng. Desværre er den politiske forståelse for og tiltag i DK helt forskellig fra norske forhold. Danske ministerier, KL og kommunerne, samt det politiske svar på hvordan vi skal håndtere et samfund, uddannelsessystem og arbejdsmarked i konstant forandring, kan vel mest og bedst beskrives med e-vejledning og UddannelsesGuiden.

Valgforbund og valgfællesskaber

På mange af vores arbejdspladser er vi ikke nok til at vælge en tillidsrepræsentant. Det forudsætter som udgangspunkt 5 ansatte i vores overenskomstgruppe. Der er dog to andre

muligheder for at være formelt repræsenteret af en lokal tillidsrepræsentant – enten via valgforbund eller valgfællesskab.

Et **valgforbund** er når to eller flere overenskomstgrupper på samme arbejdsplads (institution) beslutter sig for sammen at danne valgforbund for at vælge en tillidsrepræsentant. Forudsætningen er at grupperne tilsammen tæller mindst 5 ansatte (og i øvrigt ikke er repræsenteret af andre tillidsrepræsentanter lokalt). Valgforbundet kan altså være mellem forskellige overenskomstgrupper af forskellig størrelse (også enkeltpersoner), så længe de blot tæller mindst 5 ansatte.

Et **valgfællesskab** er når én gruppe på en arbejdsplads (institution) og en anden gruppe på en anden arbejdsplads (institution) i kommunen beslutter sig for sammen at danne valgfællesskab for at vælge en tillidsrepræsentant. Forudsætningen er igen at grupperne tilsammen tæller mindst 5 ansatte (og i øvrigt ikke er repræsenteret af andre tillidsrepræsentanter lokalt).

Mulighederne er beskrevet i [MED-aftalens](#) § 10 stk. 3 og 4. Kontakt Lasse Nabe-Nielsen i sekretariatet, hvis I vil høre nærmere om jeres muligheder.

Tiltrædelsesforelæsning ved professor Rie Thomsen på Aarhus Universitet den 15. april 2020

Hvis jeres færden falder forbi Aarhus om opland, så kom endelig og hør tiltrædelsesforelæsning ved Rie Thomsen – professor i MSO i karrierevejledning, Aarhus Universitet, fordi hun har meget på hjerte, og fordi hun har spændende vinkler og tilgange til vejledning:

”Karrierevejledning som forskningsfelt – mellem tilpasning og emancipation”

Det foregår på VIA, Aarhus Campus N, Hedeager 2, onsdag den 15. april 2020 kl. 14.00 – 15.00.

Med ønske om en rigtig godt 2020 for jer alle 😊

Sektionsbestyrelsen

Flemming Kjær